

Додаток
до рішення _____ сесії
Дрогобицької міської ради VIII
скликання
від _____ № _____

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДРОГОБИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 Р.

**Центр інноваційної економіки та медицини,
орієнтований на людину
(нова редакція – 2024)**

Дрогобич
2021

Вступ

Територіальна громада є складним та багатокомпонентним утворенням, кожен з яких є окремим живим організмом, хоча разом вони і створюють цілісну структуру. Дрогобицька міська територіальна громада є міською саме тому, що її основу утворюють два міста – Дрогобич і Стебник, розвиток яких є нерозривним. Тому у більшості розділів мова йтиме про Дрогобич як ядро громади, проте необхідно зважати на те, що під словом «Дрогобич» слід розуміти цілісну громаду та всі її населені пункти разом, адже розвивати громаду необхідно цілісно, комплексно і гармонійно, отже всі напрями розвитку будуть збігатись як для міста, так і для села. Особливі ж і специфічні сфери реалізації, які зосереджено виключно на окремих населених пунктах, буде розкрито у відповідних розділах Стратегії.

Дрогобич – сприятливе місто для розвитку економіки. Це підтверджують не лише численні рейтинги, але й наступні дані: індекс податкоспроможності 2019 р. високий – 0,86; в місті працюють підприємства з іноземним капіталом; за рейтингом Zruchno.Travel в 2020 р. Дрогобич нагороджено спеціальною номінацією «Найперспективніше мале місто»; Дрогобич з-поміж 1321 міста України з населенням до 100 тис. мешканців посів 10 місце у рейтингу Регіонального центру економічних досліджень та підтримки бізнесу «Рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку малих і середніх міст України».

У нас є надійні роботодавці. На підприємствах Дрогобича та Стебника працюють люди не лише з цих міст, але й інших населених пунктів Львівщини. Наші підприємства працюють в різних сферах. Міста мають інфраструктуру, на яку можуть спертись мешканці.

Проте виклики, які постають перед нами сьогодні та будуть мати місце в майбутньому, залишаються все ж значними: зміна клімату, діджиталізація та урбанізація швидко та відчутно змінюють наш спосіб життя і, зокрема, вимагають негайних відповідей.

Для цього впродовж тривалого часу в місті проводились комплексні вивчення сучасного стану та основних тенденцій, що лягло в основу розробленої Стратегії сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р. Її сконцентровано на вирішенні суттєвих викликів та зосереджено в шести основних тематичних площинах, які відображають основні напрями розвитку, в яких Дрогобич є найбільш конкурентноздатним. Ми б хотіли через конкретні проекти разом із соціальними партнерами реалізовувати подальші кроки впровадження.

Всі ці зусилля спрямовано, насамперед, на мешканців Дрогобиччини: вони повинні об'єднатись та мати рівні можливості у підвищенні життєвого рівня. Високий рівень якості життя – ключовий елемент у розвитку Дрогобицької МТГ, який ми обрали ще багато років тому. Стратегія сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р. є сходинкою на шляху, яким ми йтимемо з оптимізмом та рішучістю.

Міський голова Дрогобича

Зміст

Стратегія сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.	5
Впровадження стратегії через реалізацію базових проектів	12
Основні напрями для Дрогобича	13
Розумні рішення для міського життєвого простору 21 століття	13
Дрогобич – метрополія здоров'я	14
Дрогобицька діджиталізація	16
Смарт спеціалізація регіонального центру	18
Місто відоме у світі	20
Дрогобич – культурна, творча і освітня метрополія	22
Стратегічні сфери реалізації	23
Освіта	23
Ринок праці та підготовка кваліфікованих кадрів	24
Вища освіта та наука	25
Захист клімату та адаптація до зміни клімату	26
Інфраструктура Дрогобича	27
Інноваційне управління містом	28
Інноваційне середовище	29
Ефективне управління громадою	30
Економічний розвиток та фінансове стимулювання	31
Локальний маркетинг	32
Регіональний розвиток громади	33
Сільське господарство	34
Молодіжна політика – рушійна сила розвитку громади	35

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДРОГОБИЦЬКОЇ МТГ ДО 2030 Р. Центр інноваційної економіки та медицини, орієнтований на людину

Агломерації (метрополії) – динамічні центри сучасності: тут виникають інновації, тут обговорюються нові соціальні угоди, безпосередньо тут відчуваються зміни. В Дрогобичі як регіональному центрі вже присутні ознаки метрополії, які посилюються з формуванням ОТГ.

Дрогобичу вдалось досягнути сталого життєвого рівня для людей – стабільною економікою, добре налагодженою системою громадських послуг, а також широким спектром закладів освіти, культури та дозвілля.

Для забезпечення високої якості життя в майбутньому як в містах, так і селах Дрогобицької МТГ необхідно знайти відповіді на основні виклики сучасності:

- кліматична криза кидає виклик нашому способу життя та веденню бізнесу. З одного боку, міста повинні зробити свій внесок для того, щоб зупинити зміни клімату (енергоефективність та ефективність використання ресурсів), з іншого боку, йдеться про адаптацію до поступових змін клімату, які вже відбуваються, для забезпечення належної якості життя;

- технологічні зміни пропонують величезні можливості, але їх слід активно формувати, щоб підтримувати високу якість життя та ефективну роботу в цифровому світі. Міста – це ті місця, де з самого початку випробовується щось нове;

- урбанізація, міграція та пов'язане з цим зростання міст призводять до підвищення щільності та неоднорідності міської спільноти із значною потребою у робочих місцях та в інфраструктурі. Це означає більше можливостей, але і більше викликів, які потрібно враховувати;

- підвищення тривалості життя, демографічні зміни та технологічний прогрес потребують цілеспрямованих заходів, спрямованих на те, щоб усі мешканці могли брати участь у житті міста самовизначено та впевнено.

Дрогобич зіштовхується з цими викликами з оптимізмом, сприймаючи їх як можливість досягнути глобального успіху за допомогою відповідних рішень – разом, мережево та з претензією на передовий досвід.

Людиноцентричність

В Дрогобицькій МТГ люди перебувають у центрі економічного та інноваційного створення підприємницьких структур, освітніх установ, наукових досліджень та управління містом. Це менш очевидно, ніж здається на перший погляд. Дрогобич прагне бути інклюзивним та безпечним центром розвитку громади із можливостями для участі всіх у суспільному житті. Прогрес повинен реалізуватись таким чином, щоб люди могли скористатися можливостями самовираження та були впевнені у собі незалежно від їх статі, соціального та етнічного походження, віку чи своїх переконань. Для цього необхідно творчо та сміливо, ґрунтуючись на чіткій перспективі, освоїти нові площини розвитку. Тому в Дрогобичі технологічні, культурні та соціальні інновації обдумуватимуться колективно.

Дрогобич був «лабораторією сучасності» на зламі ХХ століття. У 21 столітті Дрогобич повинен стати центром рішень, орієнтованих на людину. При цьому в громаді можуть поєднуватись та зміцнюватись наявні сильні сторони у бізнесі, науці, культурі та управлінні (рис. 1).

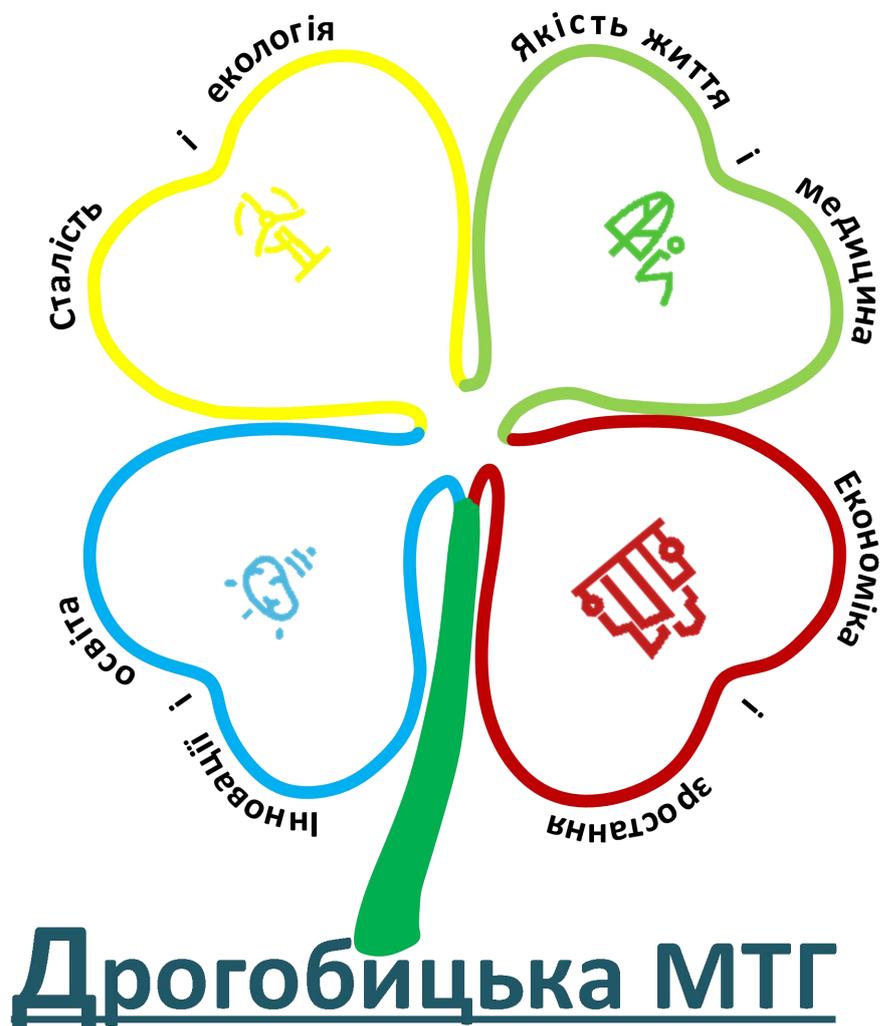

Рис. 1. Цілі розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.

Дрогобич хоче зайняти видиме місце в Україні та показати, що тут створюються чудові рішення для людей у контексті Drohobych Smart City. Мова йде про систематичне навчання, інновації, стимулювання стартапів, залучення талантів та компаній, просування міжнародності та створення якісних робочих місць. У всій країні повинно бути зрозуміло, що у Дрогобичі зокрема і в Дрогобицькій МТГ загалом можна знайти відмінні товари та послуги, які забезпечують високий рівень якості життя – як у реальній, так і цифровій сфері. Як друге за розмірами місто Львівської області та одна з найбільших громад, Дрогобич прагне бути зразком щодо якості життя, збереження ресурсів та інновацій у Львівській області та в Україні. Для цього ми будемо спиратися на існуючий передовий досвід: на посилення підприємств, наукові дослідження, управління та громадянське суспільство.

Дрогобич як місце розташування бізнесу – кого ми маємо на увазі?

До розташування бізнесу ми відносимо дрогобичан, всіх мешканців МТГ, підприємства, науку, громадське управління на всіх рівнях, соціальних партнерів та громадське суспільство. Таким чином, можна сказати: «Економіка – це ми всі!».

Дрогобицька економіка

Економіка у Drohobych Smart City означає «створення цінності» у первісному розумінні – через та для людей. Дрогобич може бути успішним, конкуруючи з іншими територіями, лише в тому випадку, якщо це досягається через місцевих гравців відповідних ринків, високу якість продукції та послуг. Завдяки «Стратегії сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.» всі дійові особи поставили за мету створити рамкові умови, які будуть спрямованими на забезпечення конкурентоспроможності міста, заощадження ресурсів з точки зору збереження клімату і, в той же час, не нехтуватимуть потребами людей.

Дрогобич прагне сформувати активу економічну політику, яка боротиметься з негативними наслідками таких економічних коливань, як високий рівень безробіття, та супроводжуватиме і контролюватиме структурні зміни в економіці. Дрогобич приділяє особливу увагу динамічній і водночас сталій економіці, яка забезпечує основи гідного життя та доброї праці для наступних поколінь. Принцип: економіка Дрогобицької МТГ не пов'язана зі зростанням забруднення навколишнього середовища, її зосереджено на отриманні користі від гармонії із соціальними потребами та кліматичною придатністю.

Для конкурентоспроможної та стійкої метрополії різноманітність економічної структури, висококваліфікована робоча сила, яскраво виражена інноваційність, соціальна свобода та підтримка і розбудова ефективної інфраструктури є необхідною умовою та ідеальним середовищем для зростання.

Інноваційність

Термін «інноваційність» тлумачиться всебічно в рамках цієї Стратегії. Інноваційність є необхідною передумовою і відправною точкою для пошуку відповідей на виклики сучасності на практиці. «Стратегію сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.» спрямовано на стимулювання та підтримку виникнення інновацій у широкому спектрі галузей та оптимальне використання їх потенціалу для економічного та соціального розвитку Дрогобича, Стебника і кожного окремо взятого села як місця розташування бізнесу.

Технологічні інновації – це нові продукти, послуги чи процеси, рішення про застосування яких приймається користувачами. Користь соціальних інновацій полягає, насамперед, у їхній актуальності для суспільства, вона не обов'язково ґрунтується на економічній доцільності. Системні інновації служать для подолання суспільних викликів (наприклад, внесок у процес переходу до використання відновних джерел енергії, нової інфраструктури). Художні та культурні інновації дають важливий імпульс для розташування на території наукових та інноваційних центрів.

Усі суб'єкти можуть виступати новаторами: організації, компанії, науково-дослідні установи та університети, державний сектор, навчальні заклади чи заклади мистецтва і культури. Громадяни мають в цьому напрямі ті ж можливості, що і дослідники, службовці чи керівники організацій.

Особливість Дрогобича – підприємства комунальної форми власності

Окрім компаній приватного сектору, комунальні підприємства також є важливими суб'єктами, що впливають на розвиток Дрогобича. До них відносяться всі підприємства, що працюють у сфері надання та забезпечення житлово-комунальних послуг та енергетики. Дрогобицький комплекс лікарняних установ також робить важливий внесок у розвиток економіки та інновацій у місті. Дрогобич залишається вірним цій стабільній економічній силі, яка охоплює широкі сфери загального інтересу і є головною причиною, у зв'язку з якою Дрогобич займає провідні місця у державних рейтингах та стає все більш привабливим для іноземних партнерів. Це також є важливою рушійною силою для інновацій у системі Smart City та забезпечує існування простору для практичного тестування інновацій.

Цілі системи Drohobych Smart City як рушійна сила для розвитку економіки та інновацій

«Стратегія сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.» взаємопов'язана з існуючими профільними стратегіями, програмами та ініціативами Дрогобича, Стебника та всіх сіл. Система Drohobych Smart City лідирує, зобов'язуючись забезпечити високу якість життя для всіх мешканців громади з максимально можливим збереженням ресурсів за допомогою всебічних соціальних та технічних інновацій. «Стратегію сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.» сфокусовано на таких цільових напрямках як «Економіка і праця» та «Інновації і розвиток», але вона також тісно пов'язана практично з усіма цільовими напрямками системи Smart City – зокрема «Просторовий розвиток», «Діджиталізація», «Охорона здоров'я» та «Освіта».

Система Drohobych Smart City також є, свого роду, стратегією сталого розвитку Дрогобича. Обрані напрями розвитку економіки та інновацій у громаді, що ґрунтуються на ній, також зосереджено на впровадженні Цілей сталого розвитку ООН (UN Agenda 2030 (рис.2).

Рис. 2. Цілі сталого розвитку ООН

Цілі системи Drohobych Smart City для економіки та ринку праці:

- Продуктивність економіки Дрогобицької МТГ як основа процвітання, ефективності використання ресурсів та конкурентоспроможності постійно зростає.
- Дохід і задоволеність роботою серед дрогобичан постійно зростають, а соціальна нерівність зменшується.
- Продукція, що виробляється у Дрогобицькій МТГ, довговічна та переробляється, в основному не сприяє формуванню відходів та викиду забруднюючих речовин.
- Дрогобич стане відомим в Україні як місто з ресурсоефективною економікою та залучатиме інвестиції і таланти у цю галузь.

Цілі системи Drohobych Smart City для науки:

- Дрогобич буде одним з провідних дослідницьких та інноваційних міст Львівської області у 2030 р. з високим рівнем залучення та використання ІТ-технологій.
- Дрогобицька МТГ є магнітом для провідних українських дослідників та дослідницьких підрозділів.
- Дрогобич ініціює великі наукові та інноваційні проекти, орієнтовані на соціально-екологічну трансформацію.
- Конкретні виклики для Drohobych Smart City буде скоординовано та вирішено у співпраці між міською адміністрацією, університетами і науково-дослідними установами, компаніями та громадянами.

Дрогобич в економічних та інноваційних стратегіях

Дрогобич є центром наукомістких, експортно-орієнтованих економічних послуг та високовартісної зайнятості, де в центрі всього перебуває людина. Дрогобицька економічна зона не закінчується в адміністративних межах міста. Щодня сотні людей приїждять на роботу до Дрогобича та Стебника, а також дрогобичани, в свою чергу, їдуть на роботу в оточуючі населені пункти. Дрогобицькі компанії пропонують рішення для підприємств, установ, організацій, що знаходяться на сусідніх територіях.

Структурне різноманіття регіону створює економічне та інноваційне середовище, що дає простір для розвитку. Для впровадження та ефективного застосування системи Drohobych Smart City Дрогобич, Стебник та всі населені пункти МТГ повинні діяти продумано та узгоджено в комплексі при плануванні розвитку та прийнятті рішень. Тому Дрогобич прагне до інтенсивної співпраці з навколишніми територіями для формування ефективного «розумного регіону».

Питання, що стосуються вищої освіти, наукових досліджень та ринку праці, належать до компетенції держави. Дрогобич дотримується узгодженого та спільного підходу в цих сферах із урядом, Львівською обласною радою та державною адміністрацією, іншими органами влади. Цілі Стратегії сталого розвитку України до 2030 р. та Стратегії розвитку Львівщини на період до 2027 р. враховуються у всіх починаннях та проектах Дрогобицької МТГ, оскільки потенціал можна використовувати лише у співпраці та у взаємному

діалозі. Також при розробці стратегічних документів у Дрогобичі спираються на досвід ЄС.

Дрогобич у Львівській області

Виклики XXI століття потребують глобальної перспективи та комплексного підходу. Дрогобицька МТГ відіграє сполучну роль для економічних та соціальних відносин між двома частинами Львівщини (гірську південно-західну та рівнинну – північно-східну). Ми будемо продовжувати відігравати цю роль з упевненістю і встановлювати важливі напрями економічної та інноваційної політики, реалізувати відповідні проекти для того, щоб формувати прогрес разом з іншими територіями. Орієнтація на «Цілі сталого розвитку» Організації Об'єднаних Націй, поточні та майбутні пріоритети України та ЄС, як і рамкова програма дослідження «Горизонт Європи», є опорними точками для подальшого розвитку, а також для прийняття конкретних рішень заради майбутнього Дрогобицької МТГ.

Основні напрями для Дрогобича

За допомогою цієї Стратегії Дрогобицька МТГ зосереджується на тих напрямках, для яких у міста вже є передумови і які вже є чи можуть стати її сильними сторонами, а також які дають відповіді на основні виклики найближчих років. Ці напрями буде перетворено на основні сфери конкурентоспроможності та основні напрями розвитку.

Вони розроблені з урахуванням наступних критеріїв:

- У них є потенціал для міжнародного позиціонування.
- Вони базуються на особливих сильних сторонах Дрогобицької МТГ та підключають їх до нових інноваційних підходів в контексті «Дрогобицьких рішень».
- Вони сприяють вирішенню викликів, які постануть перед містом у майбутні роки (рис. 3).

Напрямами для Дрогобича є:

- Розумні рішення для міського життєвого простору 21 століття.
- Дрогобич – метрополія здоров'я.
- Дрогобицька діджиталізація.
- Смарт спеціалізація регіонального центру.
- Місто відоме у світі.
- Дрогобич – культурна, творча і освітня метрополія.

Стратегічні сфери дій

Сфери дій – це якості та місця розташування суб'єктів економіки, які, з одного боку, є основною структурою для всієї економічної та інноваційної діяльності, але з іншого боку також сприяють подальшому розвитку основних напрямів в цілому. Необхідні для реалізації у сферах дій заходи часто тісно переплітаються і підтримують одне одного.

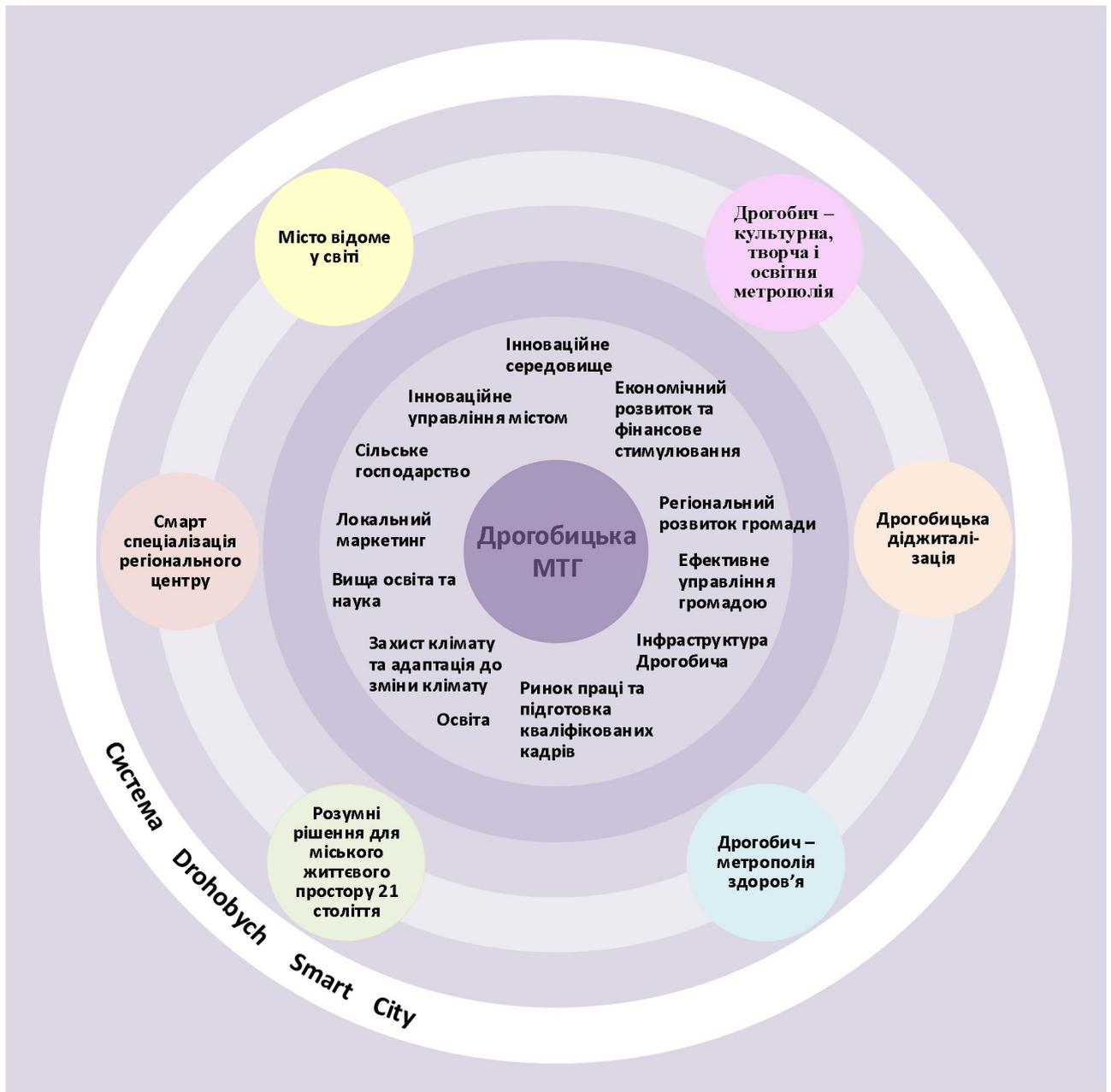

Рис. 3. Основні напрями розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р.

Стратегічними сферами реалізації є:

- Освіта.
- Ринок праці та підготовка кваліфікованих кадрів.
- Вища освіта і наука.
- Захист клімату та адаптація до зміни клімату.
- Інфраструктура Дрогобича.
- Інноваційне управління містом.
- Інноваційне середовище.
- Ефективне управління громадою.
- Економічний розвиток та фінансове стимулювання.
- Локальний маркетинг.
- Регіональний розвиток громади.
- Сільське господарство.

ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ БАЗОВИХ ПРОЕКТІВ

Для сталого забезпечення формування економічного та інноваційного простору Дрогобицької МТГ на наступні десять років планується щорічно переглядати та коригувати у відповідності до вимог сучасності реалізацію стратегії. Це дасть можливість реагувати на поточні проблеми за допомогою конкретних базових проектів і, якщо необхідно, адаптувати стратегічні цілі до нових викликів.

Реалізація стратегії передбачає:

- Систематичну реалізацію базових проектів у рамках основних напрямів та стратегічних сфер дій, які є ініційованими та розробленими спільно у Дрогобичі.
- Щорічний звіт про базові проекти та стан їх реалізації.
- Щорічна координація та узгодження дій з Радою підприємців у співпраці з економічними та інноваційними суб'єктами Дрогобицької МТГ.
- Приведення бюджету у відповідність до основних напрямів Стратегії, а також передбачення коштів на реалізацію пілотних проектів.
- Координацію виконання, а також моніторинг та регулярні оцінки стану Дрогобицької МТГ – економіка, ринок праці та статистика реалізації базових проектів.
- Розробка та підтримка відповідних фахових спільнот шляхом реалізації основних напрямів. Систематичний моніторинг базових проектів на предмет потенційного зменшення структурної дискримінації за ознакою статі, соціального та етнічного походження, віку, переконань.

Операційні цілі та завдання реалізації Стратегії відображено в Плані реалізації цілей сталого розвитку Дрогобицької МТГ до 2030 р., який буде додатком до цієї Стратегії.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЛЯ ДРОГОБИЧА

Розумні рішення для міського життєвого простору 21 століття

Дрогобицькі компанії та університет спільно з містом Дрогобич розробляють технологічні і соціальні рішення у місті для забезпечення високої якості життя. Ці рішення є також сприятливими для клімату.

Кліматична криза та урбанізація впливають на сучасний спосіб життя у містах. Тому Дрогобич використовує не лише нові технологічні можливості, але й організаційні і культурні інновації для переосмислення концепції житла, енергопостачання та мобільності: важливо перетворити місто 19-го і 20-го століть у місто 21 століття та забезпечити захист клімату в історичному місті.

Дрогобич продемонстрував досвід міських рішень у минулому – прикладом цього може слугувати система водопостачання та водовідведення, захист від повеней та підтоплень, перепланування центральної частини міста, відновлення басейнів ДЮСШ, реконструкція системи вуличного освітлення, реалізація проектів з енергозбереження в різних галузях міського господарства. Цей принцип потрібно застосовувати і надалі при вирішенні сучасних проблем в комплексі із проведенням наукових досліджень, залученням компаній, громадян та міської адміністрації. Тільки рішення, які поєднують високу якість життя у місті з низьким рівнем споживання ресурсів здатні призвести до досягнення високих стандартів в Дрогобичі.

Спільне використання ресурсів («sharing»), нових будівельних матеріалів та методів будівництва, місто коротких доріг, реорганізація системи постачання товарів, енергоносіїв та мобільності стоять на порядку денному. Відповідні технологічні рішення і бізнес-моделі повинні систематично розроблятися та впроваджуватися для економічно успішного прийняття розумних рішень

ЦІЛЬ 1.1: У Дрогобичі розробляються, виготовляються та експортуються товари і послуги, пристосовані до зміни клімату, завдяки чому може бути покращено якість життя в місті та в Україні загалом.

ЦІЛЬ 1.2: Дрогобич постав перед викликами зміни клімату: існуючі міські квартали систематично модернізуються і пристосовуються до нових умов, а нові частини міста, що лише починають розбудовуватись, споруджуються у відповідності до актуальних вимог. При цьому до такого процесу активно залучаються мешканці міста.

ЦІЛЬ 1.3: У Дрогобичі розробляються, впроваджуються і експортуються технологічні та соціальні рішення щодо створення системи CO₂-нейтральних міських та регіональних перевезень пасажирів і товарів.

ЦІЛЬ 1.4: Дрогобич встановлює регуляторні та якісні стандарти стосовно життєвого циклу всіх структурних елементів міського життя і орієнтованого на цей цикл планування та будівництва в місті на основі ресурсозберігаючих технологій.

ЦІЛЬ 1.5: Розумні міські рішення у Дрогобичі ґрунтуються на технологічних, організаційних та соціальних інноваціях, вони приймаються цілісно і одночасно в усіх супутніх напрямках із залученням громадськості.

Дрогобич – метрополія здоров'я

Найсучасніша медицина та швидкий доступ до високоякісних послуг з охорони здоров'я та догляду разом з відмінними лабораторними комплексами роблять Дрогобич однією із провідних територій надання послуг з охорони здоров'я в області.

Охорона здоров'я в Україні стикається з демографічними змінами, процесом реформування галузі, та пов'язаною із цим необхідністю змінювати систему забезпечення надання медичних послуг та послуг з догляду (паліативна, геріатрична та інші види допомог). У той же час застосування нових технологій в галузі охорони здоров'я посилює глобальну конкуренцію, а розвиток наукомістких методів лікування – знижує фінансовий тиск.

Дрогобич єдине, крім Львова, місто у Львівській області, яке має цілісний та багатопрофільний лікарняно-лабораторний комплекс, який може скласти гідну конкуренцію приватним клінікам. Відсутність розвиненої на належному рівні медицини в сусідніх містах та районах призводить до того, що Дрогобич перетворюється на центр надання медичних послуг не лише для власних мешканців та мешканців району, але і, фактично, половини Львівської області. Саме тому галузь охорони здоров'я у Дрогобичі стає ще й реальним полем для бізнесу та досліджень. Розробка та впровадження цифрових рішень у галузі точної медицини, сестринського догляду (активне життя та допомога) та охорони здоров'я (цифрове здоров'я) знаходять оптимальні рамкові умови у Дрогобичі.

Служби охорони здоров'я все більше пристосовуються до потреб людей – має місце координація між дослідженнями та реалізацією в профілактичній, а також лікувальній та паліативній сферах як в комунальному, так і приватному секторі. Лікарняні заклади Дрогобича надають високоякісну спеціалізовану багатопрофільну медичну допомогу та підтримку людей з обмеженими можливостями та ветеранів. У громаді є відповідні умови для реабілітації та подальшого обслуговування цих груп мешканців. Як приватний так і комунальний сектор постійно перебувають у пошуку нових шляхів розвитку, що знаходить також відображення як в різних галузях охорони здоров'я, так і в суміжних галузях – наприклад містобудування, харчування, інфраструктура. Дрогобич позиціонує себе як виняткове місце для здійснення розробки високоякісних товарів та надання послуг, а також місце для розвитку пов'язаних з ними бізнес-моделей.

ЦІЛЬ 2.1: Дрогобич позиціонується у Львівській області як місто, в якому впроваджуються інновації в галузі охорони здоров'я. Вони розробляються та впроваджуються із залученням громадян. З цією метою використовується потенціал сучасної медицини, який сприяє її широкому впровадженню.

ЦІЛЬ 2.2: Дрогобич є відомим у Львівській області та сусідніх областях центром високоякісної і доступної медико-санітарної допомоги – від профілактики та реабілітації до лікувальної та паліативної медицини.

ЦІЛЬ 2.3: Дрогобич розширює сфери надання медичних послуг, забезпечує високу якість, хороші умови праці та доступність в секторі охорони

здоров'я і догляду за допомогою високоякісної соціальної інфраструктури, навчання та інноваційного використання новітніх технологій.

ЦІЛЬ 2.4: Дрогобич сприяє розробці і дотриманню високих стандартів безпеки та захисту даних, і, на цій основі, інтеграції та обміну даними між медичними працівниками, які можуть використовувати їх для розробки інноваційних послуг та бізнес-моделей, що також створює передумови для розвитку спеціалізованого приватного чи державно-приватного бізнесу на території міста.

ЦІЛЬ 2.5: В Дрогобичі застосовується комплексний підхід до системи здоров'я населення через заняття фізичною культурою та спортом і участю у змаганнях різного рівня, зокрема за рахунок розвитку спортивної інфраструктури, орієнтованої на різноманітні інтереси та потреби всіх категорій населення.

ЦІЛЬ 2.6: У Дрогобичі створено належні умови для надання повного спектру медичних послуг, послуг з реабілітації, а також подальшої підтримки людей з обмеженими можливостями та ветеранів.

ЦІЛЬ 2.7: У громаді сприяють відновленню та реабілітації ветеранів, людей з інвалідністю через залучення їх до занять фізичною культурою та спортом, а також через участь у змаганнях різного рівня відповідної класифікації та створення спеціалізованих просторів і спортивної інфраструктури.

Дрогобицька діджиталізація

Високоякісні цифрові рішення з Дрогобича означають справедливість, прозорість, безпеку та самовизначення. Якість життя Дрогобича також забезпечується цифровими засобами і перетворюється на бренд місця розташування бізнесу.

Діджиталізація повсякденного життя та економіки ставить перед містами величезну проблему – необхідність пошуку нових балансів між цивілізацією і технологічним прогресом. Йдеться про збалансування різних інтересів між прозорістю, самовизначенням, захистом конфіденційності інформації та цифровими бізнес-моделями. Розрив між тими, хто споживає лише цифровий контент, і тими, хто може використовувати технології творчо та продуктивно, або впливом цифрових технологій на демократичні процеси тут згадується як приклад, але на практиці кожен випадок розглядається індивідуально.

Нові технології пропонують багато можливостей, таких як, наприклад, нові бізнес-моделі та оптимізовані процеси, нові професії або соціальна участь маргіналізованих груп. Для того, щоб використовувати їх розумно, не потрібно копіювати Кремнієву долину. Використовуючи свої особливі сили, Дрогобич стає більш придатним для розробки та впровадження цифрових рішень, які люди зможуть використовувати стало та інклюзивно з врахуванням нового цифрового гуманізму.

Дрогобич вже має чудову репутацію в Україні в частині реалізації цифрових суспільних проєктів, а також прозорості. Дрогобич – це також місце, де створюються нові чи вдосконалюються існуючі цифрові сервіси, які можуть застосовуватись в житті міста. Спираючись на хорошу інфраструктуру та співпрацю людей, що працюють над цими напрямками, ІТ-компанії, які розташовані в місті, науково-дослідні установи, в Дрогобичі можна досягнути розробку та створення значимого профілю нової якості у формі «дрогобицької діджиталізації». Дрогобич, разом із «дрогобицькою діджиталізацією», виступає як гравець на ринку, який вирішує конкретні проблеми справедливо, прозоро та безпечно.

ЦІЛЬ 3.1: Дрогобич веде загальноукраїнський дискурс щодо етичних стандартів, їх широкого розповсюдження та інтеграції в цифрові додатки, а також з питань ефективного споживання ресурсів шляхом діджиталізації. Міждисциплінарні дослідження цифрового гуманізму є основою для численних рішень, пов'язаних з даними.

ЦІЛЬ 3.2: Дрогобич сприяє цифровому самовизначенню, безпеці та справедливості, в якому мова йтиме про зовсім інші обсяги відкритих даних, стандартів і технологій, а також про їх перенесення у бізнес-моделі. Відмінні дослідження та стандартизація і сертифікація щодо прозорості, безпеки та захисту даних дозволяють компаніям розробляти мережеві та широко застосовувані рішення.

ЦІЛЬ 3.3: Науковці та компанії у Дрогобичі знаходять оптимальні умови для швидкого впровадження нових цифрових бізнес-моделей «дрогобицької якості» для конкурентоздатної на ринку продукції та послуг.

ЦЛЬ 3.4: Разом з економікою та сферою освіти і науки Дрогобич розробляє рамкові умови для того, щоб мати висококваліфіковані кадри в сфері цифрової економіки.

Смарт спеціалізація регіонального центру

Дрогобич – це провідний осередок виробництва високоякісних товарів, орієнтованих на циклічність, та послуг, пов'язаних з комплексним обслуговуванням бізнесу.

Щільно забудовані міста під час планування розташування виробничих площ потребують більшої уваги при поводженні з шумом, забрудненням повітря, транспортом та населенням. У щільно забудованих містах також збільшується вартість землі та створюється додатковий тиск на виробничі майданчики. До цього додається конкуренція з Далекого Сходу, яка вже не впливає лише на економіку шляхом встановлення низьких заробітних плат. Результатом є ризик міської деіндустріалізації, що також є загрозою для зайнятості.

Обробна промисловість стає все більш мережевою, починаючи від виробництва, яке сфокусоване на ручній праці, і закінчуючи всіма сферами обслуговування. Різноманітність виробництва у поєднанні з високоякісними науковими дослідженнями та розробками довели свою стійкість – зокрема і у період фінансової кризи. Сучасні виробничі підприємства вже не повинні бути частиною кліматичної проблеми та перетворюватись згодом на забруднені нефункціонуючі площі, а повинні стати частиною відповідних рішень.

Дрогобич є і залишається виробничим містом. Виробничий сектор продовжуватиме займати важливе місце у всій доданій вартості, створеній в місті, оскільки вона, в свою чергу, є магнітом для нових та інноваційноорієнтованих компаній.

Майбутнє галузі полягає у циклічних, високотехнологічних та індивідуальних рішеннях для продуктів і процесів, орієнтованих на цикл, з найкоротшими можливими шляхами доставки. Формування кластерів та об'єднання малих компаній, що працюють в певній сфері, в єдину функціонуючу ефективно мережу. Інновації у виробництві вимагають близькості до високоякісних послуг і відповідних досліджень та розробок. Завдяки широкому спектру висококваліфікованих кадрів та інфраструктурі міста і регіону, виробництво у дрогобицькому бізнес- та інноваційному регіоні налагоджується правильним чином. Дрогобич також пропонує найкомфортніші умови для бізнесу, а також можливості для взаємодії компаній з науково-дослідними установами та міською адміністрацією. Спираючись на концепцію «продуктивного міста», у Дрогобичі було спеціально передбачено зони для розташування виробничих об'єктів та бізнесових структур, спеціалізовані зони для їх обслуговування.

ЦІЛЬ 4.1: Виробничі компанії у Дрогобичі починають виходити на новий рівень розвитку, об'єднуючись у кластери та застосовуючи новітні технології.

ЦІЛЬ 4.2: Озеленення виробничих зон та виготовлення продукції за високими екостандартами робить продукцію, виготовлену в Дрогобичі, конкурентною на зовнішньому ринку та створює сприятливі умови для експорту.

ЦІЛЬ 4.3: Місто продовжує надавати цільові виробничі площі, якість яких постійно вдосконалюється. Дрогобич також просуває інноваційні моделі взаємодії виробництва з іншими формами використання простору та міських зон.

ЦІЛЬ 4.4: Дрогобич використовує творчий потенціал місцевих ремісників для розробки та впровадження спеціальних дрогобицьких рішень.

ЦІЛЬ 4.5: Смарт спеціалізація регіону сприяє розвитку конкурентоздатного і ефективного малого та середнього бізнесу в актуальних для міста сферах, а також інших дотичних до них.

ЦІЛЬ 4.6: В Дрогобичі всі люди мають рівні умови, можливості та доступ до ведення бізнесу і праці, незалежно від їх фізичних можливостей, статі, соціального та етнічного походження, віку чи своїх переконань.

Місто відоме у світі

Дрогобич – місто з великою кількістю міжнародних зв'язків та місто, яке має значну кількість міст-побратимів з більшості континентів. Причому географія контактів та партнерств постійно розширюється, що також створює позитивний імідж міста.

Також Дрогобич має значні можливості з огляду на контакти, зв'язки та проведення спільних заходів з міжнародними науковими та культурними центрами. Поступово Дрогобич стає місцем проведення міжнародних заходів, збирає велику кількість гостей з інших країн, а також презентує себе за кордоном.

Завдяки розгалуженій мережі контактів та наявності привабливих об'єктів на території міста, підвищується туристична привабливість Дрогобича. Сотні туристів з різних країн та континентів щороку відвідують місто.

Дрогобич завжди був інтернаціональним та багатокультурним містом, що лише підтверджує уявлення про нього як місця для проведення міжнародного діалогу та зустрічей між культурами і талантами. Завдяки зручному місцю розташування та культурним і етнічним особливостям Дрогобич є хорошим місцем для розташування філій чи представництв зарубіжних компаній.

Також на території Дрогобича проживає значна кількість представників різних етнічних груп, що робить місто мультинаціональним. Створення умов для гідної інтеграції, розвитку, самовираження та участі представників цих груп у житті Дрогобича належить до одного з пріоритетів розвитку міста.

Дрогобич і надалі буде чітко позиціонувати себе як місто міжнародних контактів, співпраці, зустрічі талантів та місто, привабливе для міжнародних організацій, яке цілеспрямовано використовує наявні в нього ресурси для розвитку партнерської мережі. Привабливість Дрогобича для іноземних організацій підвищується. Цей напрям постійно узгоджується з цілями сталого розвитку Дрогобича. У місті і надалі буде проводитись робота із підтримки та залучення до життя і управління Дрогобичем представників різних етнічних груп, що проживають на його території. Також залучення спеціалізованих організацій, програм та налагодження контактів з відповідними діаспорами належить до одного з пріоритетів розвитку Дрогобича.

ЦІЛЬ 5.1: Привабливість Дрогобича як міста, з яким варто налагодити контакти, а також міста, придатного та привабливого для розташування закордонного бізнесу, зростає. У цьому сенсі Дрогобич також розширює свою роль як платформи для проведення міжнародних заходів та форумів.

ЦІЛЬ 5.2: Дрогобич має можливості та ефективну систему промоції, залучення та супроводу зарубіжних інвесторів, налагодження партнерських контактів із зарубіжними громадами.

ЦІЛЬ 5.3: Дрогобич посилює привабливість існуючих та сприяє створенню нових локацій для проведення міжнародних форумів, конгресів, інших заходів, а також створює платформи для розвитку різних етнічних груп. Систематично підтримується розвиток відповідної інфраструктури.

ЦІЛЬ 5.4: Представники різних етнічних груп почувають себе комфортно у Дрогобичі, інтегруються у його життя, презентують свої національні та культурні особливості під час проведення відповідних заходів, сприяють налагодженню контактів Дрогобича з іншими громадами зарубіжних країн. Дрогобич стає містом контактів діаспор та містом, з яким співпрацюють відповідні міжнародні організації.

Дрогобич – культурна, творча і освітня метрополія

Індустрія культури та творчості зосереджується у найближчі роки на поєднанні дрогобицьких і регіональних традицій та інноваційних основних напрямів.

Перехід від індустріального суспільства до суспільства, в якому домінує сфера послуг та науки, призвів до підвищення значення науки, культури і творчості. Зокрема, міському середовищу тепер належить провідна роль у переосмисленні і повторному відкритті художньої та економічної креативності.

Творчість є необхідною умовою для вирішення викликів, що регулярно постають перед містом, у всіх галузях економіки – не лише культури. Дрогобич може розраховувати на свою репутацію культурної метрополії, на навчальні заклади та видатних людей і висококласних фахівців, а отже – нові творчі думки та рішення у різноманітних інноваційних середовищах.

У Дрогобичі створюються можливості для всебічного залучення жителів громади до її культурного життя. Зокрема, створено умови для самореалізації людей з обмеженими можливостями та ветеранів.

Дрогобицький репертуар варіюється від народної спадщини, класичної музики та образотворчого мистецтва до сучасного дизайну, сучасної музики в поєднанні з передовими технологіями. Творчі професії – від дизайну до рекламної, музичної та кіноіндустрії – зміцнюють Дрогобич своїми інноваційними імпульсами і послугами. Будучи провідною культурною метрополією, Дрогобич привертає увагу людей і, таким чином, робить більш помітними всебічні переваги Дрогобича як місця для розташування бізнесу та інновацій.

ЦІЛЬ 6.1: Творчість використовується як ключова рушійна сила для стимулювання та впровадження інновацій, а також при їх створенні у дрогобицькому середовищі відбувається залучення до цього процесу різних сфер, поєднання широкого спектру економічних та інноваційних напрямів.

ЦІЛЬ 6.2: Підвищується рівень конкурентоспроможності та покращуються рамкові умови для дрогобицьких креативних галузей.

ЦІЛЬ 6.3: Хороша репутація Дрогобича як культурної метрополії використовується також з метою залучення до Дрогобича стартапів, малих та середніх компаній і талантів з України та закордону, які спільно працюють над інноваційними рішеннями закладів культури.

ЦІЛЬ 6.4: Ветерани та люди з обмеженими можливостями мають належні умови для участі в культурному житті громади, а також активно залучаються до різноманітних заходів у сфері культури, зокрема і з метою реабілітації.

СТРАТЕГІЧНІ СФЕРИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Освіта

Якісна базова освіта та кваліфікована спеціальна і вища освіта дозволить мешканцям Дрогобиччини досягнути високого рівня індивідуальної якості життя, самовизначення, участі в житті міста і зайнятості. Кваліфіковані працівники – це основа для формування і розвитку економіки та інновацій.

Початкова освіта, починаючи з дитячих садків, дозволяє уникнути дефіциту знань та формує основу для якомога ширшого та якіснішого подальшого спеціалізованого навчання громадян. Гендерна рівність, соціальне навчання, усвідомлення необхідності збереження ресурсів, а також визнання власних сильних сторін та самооцінка дітей є трендами у всіх навчальних закладах. Таким чином Дрогобич сприяє розвитку інклюзивного суспільства та солідарного співпроживання.

Щодо основних напрямів – в якості місця розвитку економіки та інновацій Дрогобич пропонує таку систему освіти, яка забезпечує надання ґрунтовних базових знань та конкурентоздатних фахових вмінь та навиків за різними напрямами підготовки.

Діалог між установами, які є основними гравцями чи посередниками на ринку праці поруч зі спільними мережевими заходами призводить до того, що навчальні заклади Дрогобича готують «фахівців майбутнього». Інноваційна культура, творчість, підприємницька поведінка та соціально-економічна компетентність є частиною навчання у школах і вони систематично включаються у процес викладання, поєднуючись із кращими практиками викладання України та зарубіжних партнерів.

ЦІЛЬ А.1: Система освіти у Дрогобичі здатна надавати ґрунтовну базову освіту, на основі якої можна готувати високоякісних фахівців всіх рівнів компетентності для основних галузей економіки Дрогобича та області. Зокрема, в цьому контексті необхідно розширювати творчі аспекти.

ЦІЛЬ А.2: Дрогобич підтримує гендерноналежне та раннє просування інтересів дітей і молоді серед бізнесу, у технологіях або природничих науках за допомогою сучасного обладнання та методів спілкування, а також через співпрацю між школами та бізнесом.

ЦІЛЬ А.3: У Дрогобичі запроваджено ефективну систему комплексного позааудиторного навчання та розроблено для цього відповідні освітні майданчики.

ЦІЛЬ А.4: Освітні заклади Дрогобича надають комплексні спеціалізовані послуги, які дозволяють формувати не лише теоретичні знання, але і практичні навички учнів та студентів.

ЦІЛЬ А.5: Бібліотеки отримують друге життя через перетворення їх на центри дозвілля, позааудиторного навчання та нові освітні локації.

Ринок праці та підготовка кваліфікованих кадрів

Робота займає основну частину життя та є базою для успішного розташування бізнесу. Ринок праці постійно змінюється – перш за все, технологічна трансформація та економічні зміни формують нові реалії роботи.

Впродовж останніх років в Дрогобичі відбувається активне формування кластерів легкої, деревообробної промисловості, а також є потенціал для формування кластерів переробки відходів та виробництва з них енергії, а також ІТ, що призводить до необхідності у підготовці фахівців саме в цих галузях. Тому підготовка кваліфікованих кадрів за спеціальностями, які є необхідними для економіки міста та розвиток самої економіки є необхідними умовами для того, щоб дрогобичани залишались у місті, а мешканці навколишніх населених пунктів почали з'їжджатись до Дрогобича. У свою чергу, підготовка висококласних фахівців призведе до підвищення продуктивності функціонуючих підприємств та компаній, що, у свою чергу, позитивно позначиться на рівні привабливості Дрогобича для вітчизняного та зарубіжного бізнесу. Отже – в таких умовах можна забезпечити високу якість зайнятості, що означає продуктивну участь у виробничому процесі, а отже і справедливу оплату праці, кар'єрні можливості та справедливий робочий графік.

Як провідна територія для ведення бізнесу та впровадження інновацій, Дрогобич передбачає та формує необхідні передумови, таким чином готуючись до нових викликів та вимог до навчання персоналу. Дрогобич також інвестує в навчання для запобігання нестачі кваліфікованих кадрів і підтримує таланти для подальшого розвитку території. В Дрогобичі особливу увагу приділяють створенню нових робочих місць для ветеранів і людей з обмеженими можливостями та адаптацією існуючих робочих місць до їх потреб. Також в громаді ефективно працює система фахових навчань та підвищення кваліфікації мешканців цих категорій.

ЦІЛЬ В.1: Проводиться достатня кількість курсів, уроків, навчань для забезпечення належного рівня кваліфікації кадрів, які постійно реалізуються та адаптуються до мінливих умов зайнятості та змін напрямів професійної підготовки у відповідності до потреб, визначених основними напрямами.

ЦІЛЬ В.2: Дрогобичани підтримують професійні трансформації та подальшу підготовку, підвищення кваліфікації, що зміцнює їх професійні шанси у основних сферах зайнятості. Також будуть дотримуватись рамкові умови для дотримання балансу та покращення зв'язку між роботою та сім'єю.

ЦІЛЬ В.3: Спеціалістів та керівників, яких неможливо знайти в Дрогобичі чи регіоні, у Дрогобич залучають за привабливими рамковими умовами з інших територій та намагаються створити умови, за яких ці фахівці прагнутимуть залишитись у Дрогобичі.

ЦІЛЬ В.4: Ветерани та люди з обмеженими можливостями мають належні умови для фахового навчання, підвищення кваліфікації, а також доступ до робочих місць, адаптованих до їх потреб та можливостей.

Вища освіта та наука

Різноманіття навчальних установ, які надають послуги зі спеціалізованої та вищої освіти, зокрема і за міжнародними програмами, у Дрогобичі вносить важливий внесок у прогресивний розвиток міста в цілому, зокрема і як місця зосередження бізнесу та інновацій.

З одного боку, майбутні фахівці проходять підготовку у навчальних закладах, з іншого боку, враховуючи те, що у Дрогобичі є значна кількість підприємств і можливість для здобуття практичного досвіду – виробничу практику, тобто знання фахівців, підготованих в Дрогобичі, будуть ґрунтуватись на академічних та практичних навиках та досвіді. Ця база знань та подальших досліджень є незамінним фактором інновацій для компаній Дрогобича, однак Дрогобич також все частіше розробляє підходи до вирішення соціальних проблем, що часто означає дослідження, безпосередньо пов'язані з Дрогобичем. Крім того, в навчальних закладах Дрогобича діють програми з навчання та перепідготовки ветеранів і людей з обмеженими потребами.

Багатостороння промоція міста поза межами кордону України забезпечується також за рахунок закладів освіти різного рівня, зокрема, ліцею №2, який має численні контакти та угоди із науковими центрами та освітніми установами Німеччини, здійснює навчання під керівництвом Федерального міністерства науки і освіти Німеччини, а також не потрібно залишати поза увагою ініційовані за участі університету Дні Австрії в Дрогобичі, що проходять раз на 2 роки. Важливе значення для міста має і пряме партнерство із зарубіжними громадами та їх науково-дослідними і освітніми установами, зокрема з Університетом Грайфсвальду та Університетською медициною Грайфсвальду, а також посилення співпраці з Дрогобицьким державним педагогічним університетом ім. Івана Франка в реалізації спільних наукових прикладних та просвітницьких заходів. Розширення пов'язаних з цим можливостей є також одним з пріоритетів для Дрогобича.

ЦІЛЬ С.1: Розумні рішення міських проблем розробляються та перевіряються разом з навчальними та науково-дослідними установами Дрогобича.

ЦІЛЬ С.2: Фахівці, підготовані в Дрогобичі, мають чудові умови для отримання гідного робочого місця, а бізнес – кваліфіковані кадри.

ЦІЛЬ С.3: Дрогобич підтримує участь вищої освіти та науки в адміністративних і містобудівних процесах.

ЦІЛЬ С.4: У Дрогобичі ветерани та люди з обмеженими можливостями мають змогу вільно навчатись та проходити перепідготовку за обраними напрямками, отримуючи освітню послугу високого рівня і якості.

Захист клімату та адаптація до зміни клімату

Захист клімату та стримування глобального потепління сприяють зміні парадигм у всіх сферах життя. При цьому мова йде про дві речі: з одного боку, зміни клімату необхідно сповільнити, значно зменшивши викиди парникових газів. Дрогобич повинен продовжувати робити свій внесок у цю справу, але при цьому важливо, щоб всі дотримувались обраного напрямку. З іншого боку, необхідно враховувати кліматичні зміни, щоб підтримувати високу якість життя при підвищенні температури та виникненні екстремальних погодних явищ. Ці рішення є безпосередньо і швидко відчутними.

Для того, щоб мати змогу адаптуватися до зміни клімату та забезпечити високу якість життя в суспільстві, потрібні як технічні, так і організаційні рішення. Це потребує, в свою чергу, розробки рамкових умов у вигляді правил, що сприяють конкуренції, та створенню інфраструктури, що допомагає регулювати зміни клімату. З цією метою у Дрогобичі розроблено та затверджено в рамках Європейської ініціативи Угода мерів «План дій сталого енергетичного розвитку і клімату до 2030 року» (далі ПДСЕРіК), в якому прописані заходи, орієнтовані на збереження клімату, зокрема і у сфері виробництва, з урахуванням соціальних можливостей.

Значна частка викидів парникових газів у місті безпосередньо пов'язана з виробничими та економічними процесами. Це стосується, наприклад, енергопостачання, логістики товарів та перевезення пасажирів, використання будівельних та виробничих матеріалів та їх захоронення. Утворення викидів також пов'язане зі споживанням та утилізацією споживчих товарів. Для досягнення кліматичних цілей і, таким чином, стримування глобального потепління важливо розробити виробничі процеси, ланцюги утворення вартості та виробництва продукції, які будуть забезпечуватись сталими та ресурсозберігаючим способами.

Дрогобич хотів би зайняти одне з провідних місць у сфері збереження клімату та стати одним із міст з нульовим рівнем викидів CO₂ у перспективі. Водночас здорові та комфортні кліматичні умови у всьому міському житловому просторі роблять незамінний внесок у високу якість життя та праці у Дрогобичі.

ЦІЛЬ D.1: У Дрогобичі встановлюються рамкові умови, які допомагають створити чи впровадити інновації, спрямовані на заощадження ресурсів та збереження клімату.

ЦІЛЬ D.2: Дрогобич підтримує інновації у виробничих процесах, а також інновації в товарах і послугах, що призводять до скорочень викидів парникових газів або реалізації заходів щодо адаптації до зміни клімату згідно з ПДСЕРіК.

ЦІЛЬ D.3: Дрогобицька міська рада реалізує заходи, прописані в ПДСЕРіК, спрямовані на систематичну розробку і моніторинг показників та індикаторів, які дозволяють швидко визнати ефективність його кліматичних заходів.

ЦІЛЬ D.4: Усі громадяни Дрогобича повинні брати участь у заходах, спрямованих на боротьбу з кліматичною кризою та заходах щодо адаптації до змін клімату, які прописані в ПДСЕРіК.

Інфраструктура Дрогобича

Функціонуюча інфраструктура Дрогобича – чи то громадський транспорт, енергетика та водопостачання, чи утилізація відходів, дороги та громадські об'єкти – є основною умовою успішного та відповідального бізнесу. Це одна з сильних сторін Дрогобича як місця розташування бізнесу, і вона з часом буде лише зміцнюватись.

Дрогобичани та ділові люди зможуть надалі покладатися на хорошу інфраструктуру та її відповідність напряму збереження клімату.

Дрогобич відповідально забезпечить функціонування якісної інфраструктури. Звичайно, мова також йде і про цифрову інфраструктуру.

Інфраструктура та міська мобільність Дрогобича в цілому є адаптованою до потреб людей з обмеженими можливостями, ґрунтуючись на принципах безбар'єрності. Також локальні райони міста та громади мають облаштовані громадські простори, адаптовані до спільного використання мешканцями з різними фізичними можливостями.

ЦІЛЬ Е.1: Дрогобицькі інфраструктурні послуги постійно розвиваються. Дрогобич буде надалі розвивати інфраструктуру високого рівня та відповідальності, яка ґрунтуватиметься на забезпеченні високої надійності і розумних рішеннях, що сприятиме вирішенню проблем сучасності та пошуку відповідей на виклики, що постають перед містом.

ЦІЛЬ Е.2: Дрогобич пропонує високоякісну відкриту та публічну цифрову інфраструктуру і платформи для компаній та громадян. Дрогобич, таким чином, допомагає забезпечувати надання суспільних послуг 21 століття.

ЦІЛЬ Е.3: Дрогобич розвиває мережу ширококутвого покриття та охоплення мережею мобільної передачі даних, що відповідає новим потребам економічної та інноваційної сфери.

ЦІЛЬ Е.4: Дрогобич надає якісні кліматоорієнтовані пасажирські та транспортні послуги і послуги з перевезення вантажу, які також тісно пов'язані з сусідніми територіями та населеними пунктами.

ЦІЛЬ Е.5: Динаміка доступності інформації та розвиток інформаційної інфраструктури для суб'єктів, що діють на території Дрогобича, і мешканців міста систематично покращується.

ЦІЛЬ Е.6: Місто розвиває інноваційну систему перевезень, орієнтовану на територіальну громаду.

ЦІЛЬ Е.7: Інфраструктура та міська мобільність Дрогобича відповідає всім критеріям безбар'єрності.

ЦІЛЬ Е.8: Локальні райони міста та громади мають облаштовані громадські простори, адаптовані до спільного використання мешканцями з різними фізичними можливостями.

ЦІЛЬ Е.9: Комплексний розвиток інфраструктури захисту населення і території від надзвичайних ситуацій природного, техногенного та військового характеру.

Інноваційне управління містом

Інновації та продуктивність на підприємстві потребують хорошої міської інфраструктури і високого рівня інновацій у системі муніципального управління. Для забезпечення цього міська адміністрація повинна постійно працювати над вдосконаленням та дослідженням цільової групи подальшого розвитку своїх послуг.

Дрогобич просуває існуючі та реалізацію нових інноваційних проектів з виявлення міських проблем і розробки рішень разом з мешканцями міста, а також компаніями та навчальними закладами і науковими установами. Таким чином, міська адміністрація буде відкрите міське середовище для інновацій, в якому також мають місце рішучість та інноваційно орієнтована культура здійснення і усунення помилок.

ЦІЛЬ F.1: Міські адміністративні процеси, що стосуються інновацій і економіки, є максимально ефективними та економічно обґрунтованими.

ЦІЛЬ F.2: Адміністрація міста спеціально інтегрує користувачів, мешканців міста та підприємців у створення і подальший розвиток сфери послуг.

ЦІЛЬ F.3: Дрогобич активно відповідає на виклики і нові тенденції, створює інноваційні простори для розробки нових рішень.

ЦІЛЬ F.4: Фінансові вкладення в інфраструктуру міста здійснюються таким чином, щоб вони сприяли впровадженню інновацій, призначених для подальшого розвитку міських послуг і заохоченню компаній до пошуку інноваційних рішень та розташування своїх потужностей в Дрогобичі.

Інноваційне середовище

Інноваційна середовище у Дрогобичі, а отже і творча мережа різних діячів, суттєво сприяє динамічності економічного простору. Функціонуючі компанії сприяють розвитку інновацій, а нові стартапи та соціальні підприємства допомагають у цьому. Руїнуючи стереотипи та усталені схеми мислення, залучаючи представників з різних сфер життя міста, в Дрогобичі знаходитимуть нові життєздатні рішення для подолання викликів сучасності.

Завдяки своїй різноманітності і, не в останню чергу, як місто міжнародних контактів, Дрогобич пропонує простір для стабільного, інноваційного та творчого середовища.

Тому місто сприяє розвитку спеціалізованих просторів та створенню організаційних вимог до інноваційного середовища, а також використовує для цього дрогобицьку індустрію культури та творчості.

ЦЛЬ G.1: Дрогобич пропонує інноваційне середовище співпраці, а також готовність і здатність обмінюватися знаннями, демонструє відкритість до нетипової співпраці та сміливість ризикувати.

ЦЛЬ G.2: Дрогобич позиціонує себе як стартап-центр, який спирається на співпрацю між науково-дослідними установами, компаніями, стартапами та міською адміністрацією. Розвиток громад в Дрогобичі включає в себе залучення громадянського суспільства та жителів міста, а також простір для експериментів.

ЦЛЬ G.3: Там, де це можливо, міська інфраструктура систематично надається в якості живої лабораторії для інновацій (наприклад, громадські простори, зони руху, мережі та дані).

Ефективне управління громадою

Метою регулювання є забезпечення високої ефективності території з точки зору економіки та її матеріальної і нематеріальної інфраструктури. Вони роблять вагомий внесок у динаміку економічного розвитку, стимулюючи інновації, вимагаючи високих стандартів якості. Економічна конкуренція вимагає чіткості, безперервності та передбачуваності регуляторної бази. Соціальна справедливість, захист споживачів, захист працівників, захист навколишнього середовища і клімату, поводження з людьми з особливими потребами, з асоціальними групами та безпека відіграють важливу роль в цьому процесі.

Однак нормативно-правові акти самі по собі не є ціллю – вони завжди критично вивчаються та постійно адаптуються до нових рамок умов і викликів. Експериментальні простори (пісочниці) створюються для того, щоб випробувати нові технологічні та соціальні рішення із залученням відповідних суб'єктів, а потім адаптувати нормативну базу та стандарти поводження і регулювання до сучасних реалій та потреб міста і його мешканців.

Дрогобич впроваджуватиме систему управління містом та прийняття рішень на основі даних – «evidence based governance» та «evidence based decision making».

ЦІЛЬ Н.1: Дрогобич сприяє стандартизації даних, процесів та продуктів, що стимулює розвиток і забезпечення надання високоякісних, широко застосовуваних та експортоорієнтованих товарів і послуг.

ЦІЛЬ Н.2: Дрогобич сприяє та підтримує інновації за допомогою простих, чітких і сміливих правил та рішень на основі даних.

ЦІЛЬ Н.3: Капіталовкладення в Дрогобичі спрямовані на те, щоб вони стали важелем для стимулювання інновацій для сприяння збереженню ресурсів та якості життя у контексті Drohobych Smart City.

ЦІЛЬ Н.4: Дрогобич постійно оптимізує свої процеси, тим самим зменшуючи витрати на бюрократію.

ЦІЛЬ Н.5: В місті запроваджено систему сталого управління земельними ресурсами, якої місто неухильно дотримується в процесі прийняття будь-яких рішень, пов'язаних з ними.

Економічний розвиток та фінансове стимулювання

Економічний розвиток Дрогобича спрямований на підвищення рівня якості життя та соціальних стандартів. Він слугує стимулом для забезпечення та створення робочих місць, для залучення інвестицій, розробку та створення нових інвестиційних продуктів, розробки та супроводу програм підтримки підприємництва. Місто також підтримує інноваційні проекти населення, такі як платформа для формування та розвитку молодіжних стартапів, спрямовані на глобальний розвиток території та підвищення її привабливості для населення і бізнесу.

Фінансове стимулювання в Дрогобичі спрямовується не лише на фінансування окремих суб'єктів чи проектів, воно має на меті досягнення чітко встановлених містом соціально-політичних цілей. Це включає в себе, зокрема, аспекти містобудівного планування – наприклад, планування та розбудову нових районів міста у поєднанні з комерційними структурами чи промисловими комплексами – а також гендерні питання, підтримку відкритого, сприятливого для інновацій соціального клімату.

ЦІЛЬ I.1: Дрогобич активно підтримує компанії у адаптації до технологічних змін.

ЦІЛЬ I.2: Фінансові стимули Дрогобича направлені на розширення інноваційної основи економіки та підвищення рівня якості життя в місті.

ЦІЛЬ I.3: Дрогобич сприяє проведенню наукових досліджень і розробок, спрямованих на вирішення основних стратегічних питань та впровадження «технологій можливостей».

ЦІЛЬ I.4: Дрогобич постійно оптимізує структуру фінансового стимулювання та підтримує використання національних і європейських грантових та інших джерел фінансування для всіх суб'єктів, що діють на його території.

ЦІЛЬ I.5: У місті активно підтримується створення та розвиток нових інвестиційних продуктів, проводяться заходи для підвищення інвестиційної привабливості Дрогобича.

ЦІЛЬ I.6: У Дрогобичі активно підтримують розвиток бізнесу жінок, ветеранів та людей з обмеженими можливостями.

Локальний маркетинг

Локальний маркетинг – це маркетинг невеликих окремо взятих територій в межах самого міста чи населених пунктів.

Дрогобич широко відомий як місто історії, культури та музики. Будучи туристичним містом, Дрогобич постійно входить до переліку тих міст, які варто відвідати, що також значною мірою сприяє популярності та розвитку території.

В сучасних умовах Дрогобич позиціонується, зокрема, і як місто бізнесу, технології та інновації, тим самим перетворюючи міжнародні контакти і зв'язки на суттєву перевагу.

У Дрогобичі, крім структурних підрозділів міської ради, кілька установ працює разом над маркетингом міста для того, щоб досягнути належного рівня зацікавленості містом та забезпечити його конкурентоспроможність.

Інформація з оцінкою привабливості міста, в тому числі за можливими сферами діяльності, регулярно моніториться та оприлюднюється.

Культурні, історичні та економічні особливості кожного населеного пункту культивуються і перетворюються на регіональний продукт, атракцію чи сферу розвитку території.

ЦІЛЬ J.1: Локальний маркетинг сфокусовано на сильних сторонах Дрогобича з точки зору економіки та інновацій, що регулярно презентується у контексті відповідності основним напрямам.

ЦІЛЬ J.2: З метою підвищення привабливості міста та активізації участі громадян у його житті, громадяни отримують право на проведення заходів в окремих частинах міста без участі міської адміністрації, якщо вони відповідають визначеним містом основним напрямам.

ЦІЛЬ J.3: Дрогобич об'єднує сили та можливості існуючих структур, що сприяють маркетингу міста та його окремих локацій.

ЦІЛЬ J.4: В громаді високо цінуються культурні, історичні та економічні особливості кожного населеного пункту, вони культивуються і перетворюються на регіональний продукт, атракцію чи сферу розвитку території.

Регіональний розвиток громади

Громада є багатокомпонентним утворенням, де кожен населений пункт має свою історію, відмінні від інших локальні традиції, види зайнятості, свій особливий дух. Для гармонійного розвитку громади та збереження її автентичності виняткової ваги набуває зростання території, що ґрунтується на її традиціях та притаманних саме їй рисах. Це також дозволяє об'єднувати за напрямами розвитку окремі населені пункти, які мають низку спільних рис чи особливостей. Саме тому при плануванні розвитку Дрогобицької МТГ варто виокремити 4 основні зони: м. Стебник; села, що знаходяться поблизу міст; осередки історико-культурної спадщини; зони з потенціалом до зростання.

Розвиток Стебника впродовж багатьох років був нерозривно пов'язаним із розвитком Дрогобича, адже всі основні сфери господарювання є спільними для обох міст. Так загалом залишатиметься і надалі, проте зростання Стебника буде зосереджено на збереженні та розвитку суто специфічних, традиційних і виняткових для нього сфер та продуктів.

Села, що знаходяться поблизу міст, є приміськими територіями, які дедалі більше вливаються в місто, інтегруються у його життєвий простір. Такі населені пункти в недалекому майбутньому стануть затишними районами міста зі своїм локальним колоритом.

Одним з основних завдань, які постають перед громадою, є збереження та розвиток її історико-культурного надбання. Тому важливим є не лише розвиток таких територій, але і недопущення стирання їх автентичності і при цьому підвищення їх привабливості для якомога більшого кола осіб, їх популяризація в регіоні, країні та за кордоном.

Кожен населений пункт є унікальним. Збереження цих особливостей, традицій і автентичності, їх гармонійне поєднання з новітніми технологіями, виробничими процесами та іншими новаціями є ключовим завданням розвитку, особливо для територій зі значним потенціалом для зростання. Пошук нових сфер зайнятості та діяльності, створення новітніх регіональних продуктів є провідним напрямом розвитку майбутніх років.

ЦІЛЬ К.1: Поглиблення спеціалізації регіону з подальшою кластеризацією промислового та соціокультурного розвитку.

ЦІЛЬ К.2: Створення спеціалізованих регіональних продуктів, заснованих на традиціях населених пунктів, та широка промоція і популяризація їх поза межами регіону.

ЦІЛЬ К.3: В Дрогобицькій МТГ комплексно розвивається різнопрофільний рекреаційно-культурний та зелений туризм. Для цього створюється високоякісна інфраструктура, забезпечується всестороння промоція регіону, популяризація традицій та культурно-історичних особливостей регіону.

Сільське господарство

Історично складалося, що Дрогобич був важливим центром промислового виробництва, однак з погляду об'єднаної громади Дрогобич набуває статусу виробника сільськогосподарської продукції в регіоні. Приватні сільськогосподарські підприємства забезпечують виробництво широкого асортименту власної продукції, що може виступати основою для подальшого розвитку переробної галузі.

У Дрогобицькій громаді активно розвиваються фермерські господарства, де найманими працівниками є зазвичай місцеві мешканці. Це робить продукцію, вироблену в регіоні, унікальною, а саме виробництво високоякісним, традиційним, навіть сімейним, що в свою чергу є вкрай привабливим для бізнесу та створює підґрунтя для розвитку багатогалузевої комплексної переробної промисловості в цій сфері, а також розробки нових унікальних продуктів, які виходять за межі своєї галузі та регіону. Саме тому розвиток сільськогосподарства є наріжним каменем гармонійного зростання громади.

ЦІЛЬ L.1: Дрогобич плекає багаторічні традиції та створює високоякісний регіональний продукт на основі давніх звичаїв та рецептів, який є привабливим для українців та іноземців. Але Дрогобич також відкритий до змін і нових, нетрадиційних, інноваційних чи експериментальних видів зайнятості, ведення господарства, виробництва, що дозволяє досягнути високого показника конкурентоздатності дрогобицької продукції та задовольнити будь-який смак і потреби.

ЦІЛЬ L.2: Сприяння створенню сімейних ферм та локальних сільських різнопрофільних господарств, в тому числі і колективних та кооперативних, що забезпечить виробництво більш якісної продукції, створить потужну сировинну базу для розбудови багатопрофільних підприємств переробної галузі і, за рахунок ефекту синергії, забезпечить комплексне та стабільне зростання громади.

ЦІЛЬ L.3: У місті активно підтримується створення та розвиток нових продуктів сільськогосподарства на основі традиційних та інноваційних методів, що створює передумови для розвитку комплексів з виготовлення високоякісного кінцевого продукту і виведення його на нові ринки.

ЦІЛЬ L.4: Розвиток соціальної та інженерно-транспортної, рекреаційної, виробничої інфраструктури в сільських населених пунктах.

Молодіжна політика – рушійна сила розвитку громади

Молодь – є рушійною силою сучасної України та базовим потенціалом розвитку громади. Саме тому незалежна молодіжна політика повинна бути спрямованою на молодь громади всіх категорій. Вона відкриває привабливі соціальні перспективи та можливості участі, щоб надати молодим людям можливість будувати власне життя та впевнено дивитися в майбутнє, а отже – розвивати громаду.

Молодіжна політика громади базується на основі превентивності та створенні умов для доступу всієї молоді віком 14-35 років до рівних можливостей. Вона пропонує особливу підтримку молодим людям, які живуть у складних умовах або ще не в змозі самотійно впоратися з викликами суспільства.

Дієва молодіжна політика створює можливості, які молодь згодом переносить у всі сфери життя громади, роблячи позитивні зміни видимими та сприяє підвищенню довіри молоді до органів влади.

Молодіжна політика Дрогобицької МТГ спрямована на сприяння розвитку відповідних громадських утворень і структур, таких як самоорганізації та асоціації, щоб молоді люди могли відстоювати свої інтереси. Молоді люди повинні мати право голосу в тому, як організовується їхнє життя і як вони впливають на своє майбутнє. Вони є експертами у своїх справах і роблять важливий внесок у вирішення соціально-політичних питань. Тому головний принцип молодіжної політики Дрогобицької МТГ «ніяких рішень щодо молоді без молоді».

ЦІЛЬ М.1: Молодь бере активну участь у житті громади, зокрема у прийнятті рішень на місцевому рівні.

ЦІЛЬ М.2: Підвищення кваліфікації людей, що працюють з молоддю у всіх населених пунктах громади.

ЦІЛЬ М.3: Розширення та створення молодіжної інфраструктури по всій Дрогобицькій МТГ на базі наявної культурної та освітньої інфраструктури.

ЦІЛЬ М.4: Молодь Дрогобицької МТГ психологічно та фізично готова до викликів, пов'язаних з повномасштабним вторгненням Росії.

ЦІЛЬ М.5: У громаді підтримують чинні і сприяють розвитку нових ініціатив молодих людей, а також молодіжних громадських організацій чи об'єднань.

ЦІЛЬ М.6: В громаді надається підтримка новим підприємницьким ініціативам молоді та створюються сприятливі умови для вже існуючих.

ЦІЛЬ М.7: Молодь Дрогобицької МТГ отримує підтримку в процесі працевлаштування та створенні житлових умов.

ЦІЛЬ М.8: Молодь Дрогобицької МТГ є активними учасниками програм міжнародної та внутрішньодержавної мобільності.